

Pürschel: Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem Hr. Willesen, at det var en fortræffelig Begrundelse, han gav, for, at det kan være meget ønskeligt for et Parti at have en Partiliste. Det hele staar for mig som et smukt Bevis paa Rigtigheden af det, jeg altid har sagt, at det er ønskeligt, naar der er Raad til det, at Retsforbundet faar et Par Repræsentanter ind paa Rigsdagen, for saa faar man dem ned paa Jorden; saa kan vi begynde at tale med hinanden. Det er dette, som er sket her, og det afgiver et overordentlig smukt Bevis paa — saaledes forekommer det i hvert Fald mig — Rigtigheden af den Sætning, jeg udtalte før. Thi naar man vil arbejde i det praktiske Liv, maa man nu en Gang arbejde med de Regler, der forefindes. Det sikre er dette, at der var en Liste, og at Pastor Geert Jørgensen fik 315 Stemmer og det ærede Medlem Hr. Willesen fik 722 — saa vidt jeg husker, er Tallene saaledes —, og at Fordelingstallet var 715. Hvis det ærede Medlem Hr. Willesen havde faaet blot 8 Stemmer mindre, havde Pastor Geert Jørgensen siddet her i Stedet for. Det er ganske fornøjeligt at tænke paa.

Dernæst skal jeg gøre nogle Bemærkninger i Anledning af den Diskussion, der har fundet Sted, og som jeg finder er saa rimelig og naturlig, fordi det efter min Mening er et stort og vigtigt Principsspørgsmaal, der her skal afgøres, og et Spørgsmaal, der ikke bør afgøres ud fra partimæssige Betragtninger. Jeg vil først gøre den Bemærkning, at der er nogle Argumenter, der forekommer mig at være uden Vægt, saaledes som man taler om Partimaskinen. Thi Partimaskinen findes paa begge Sider, der findes en større Maskine paa Hr. Langes Side og en mindre paa den anden Side. Men man hævder netop fra den Side, der forsvarer den sidste, at dette er Partiet, man hævder netop, at det er Partiet, der har indgivet Listen. Kan man saa give den anden Side hele Odiet ved at anvende Partimaskinen? Det forekommer mig at være en Selvmodsigelse. Naar man dernæst taler om Vælgernes Selvbestemelsesret, vil jeg hævde, at man respekterer i højere Grad denne, naar man drager Omsorg for, at Kandidaten er i Overensstemmelse med Ønskerne hos Flertallet af de Vælgere, der bærer ham her ind i Tinget, end naar man lader dem være i Overensstemmelse med Mindretallet, og det er det, der sker ved den Afgørelse, som sandsynligvis træffes her i Dag.

Naar man nu taler saa meget om denne Selvbestemmelsesret, vil jeg dernæst gerne

fremhæve, at i Aarhus var Forholdet det, at de Folk, der stemte paa Hr. Lange, tilhørte det officielle Parti, og de havde ikke nogen som helst Udvej til at forhindre, at deres Stemmer overførtes til de Kandidater, der opstilledes af den udtraadte Gruppe. Den udtraadte Gruppe havde derimod en ganske simpel Udvej til at forhindre, at deres Stemmer kom det officielle Parti til gode, nemlig ved at anmelde sig som et selvstændigt Parti. Denne Udvej ønskede man dog ikke at benytte. Hvorfor? Fordi Gruppen saa sin Fordel ved at knytte sig til Partiet. Med hvilken moralsk Ret kan man saa sige: Vi vil ikke give det officielle Parti nogen som helst Indflydelse. Jeg indser i hvert Fald ikke, der er nogen som helst Grund til at ville vindicere Moralens mere for den ene end for den anden.

Naar man nu spørger: Hvad er Partiet? kan jeg ikke deltage i Beklagelsen af, at Valgloven ikke har forsøgt at definere Begrebet Parti. Valgloven maa tage Partierne, som de forefindes. Valgloven bør efter min Mening ikke ved at opstille bestemte Krav til Partiorganisationen søge at tvinge Partierne ind i Organisationsformer, som de ikke selv finder stemmende med deres Karakter. Derfor har Valgloven ikke andet at gøre end at tage et Parti, som det forefindes. Naar man nu tager det konservative Parti, som det forefindes, er der ingen Tvivl om, at den, der er berettiget til at optræde, er, som allerede sagt af vor Ordfører i denne Sag, det ærede Medlem Hr. Christmas Møller, Partiets Amtsorganisation.

Men saa siger man fra anden Side: Ja, men der er to Amtsorganisationer, der begge tilhører det konservative Folkeparti. Jeg siger dertil: Et Parti maa dog vel have Lov til selv at afgøre, hvem der tilhører det. Har det store organiserede Parti ikke Lov til at sige til en Organisation: Vi kan ikke mere anerkende jer som tilhørende Partiet? Vil man frakende Partiets Landsorganisation denne Ret, vil man hævde, at en Organisation kan sige: Vi tilhører Partiet, selv om Partiet siger, vi ønsker den ikke? Vil man frakende det konservative Parti Ret til at sige, at Cornelius Petersens Organisation i Sønderjylland er ingen konservativ Organisation, I tilhører ikke det konservative Parti? Hvis man ikke vil frakende det denne Ret, har Partiet Retten, og saa spørger jeg, med hvilken Ret kan en Organisation, der er udelukket af Partiet, erklære officielt, at den tilhører Partiet? Den kan kun gøre det paa en eneste Maade, ved at sige: vi slutter os til Partiets Program, vi staar fuldt og helt paa Partiets